

הרה"ק מוה"ר פנתם שפירא ז"ל מקאריץ

.א.

העיר אוסטרהא שהיתה לפנים עיר ואם בישראל, בתורה ובגאונים חכמי התורה, ועל כן קראוה המושלים אות-תורה, היתה נ"כ למשכן העבודה ואכסניא לצדיקים וחסידים, ולאות-טהרה.

בה כהן פאר הרב הגאון החסיד מו"ה כאיר מרגליות ז"ל בע"ס שו"ת מאיר נתיבים, שהי' ממחצדי חקלא חבורא קדישא מאילני דחייא עם הבעש"ט ז"ל, ובספרו „סוד יכין ובעוז“, כתב ז"ל: „יחשוב קודם הלימוד שמכין א"ע ללמוד לשמה בלי שום כוונה וזה כאשר הזהירו אותי מורי הגדולים בתורה וחסידות ובראשם הרב החסיד מופת הדור מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, ומילדותי מיום שנתחברתי ברבקות אהבה עם מורי ידידי החסיד מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, ידעתי נאמנה שהיתה הנהגתו בקדושה ובטהרה ברוב חסידות ופרישות צדיק באמונתו יחי' דמיטרון גליין ליי...“.

הרב הגאון בע"ס „כאיר נתיבים“ ואחיו הגאון מ"ה יצחק דוב ז"ל, היו חביבים וחשובים מאוד אצל מורם הבעש"ט. פעם אחת אמר להם, בני אתם חביבים עלי מאוד איזה חטיבה אעשה לכם? אמרו לו, יעשה רבנו הטוב בעיניו, אם כן, הנה יש לי סדור כתב יד שאני מתפלל בו בכל יום כתבו שמותיכם ושם א.כ.ם באיזו בקשה שתמצו. ויתן להם את הסדור וכתבו את בקשותיהם בחתימתם. ואחר איזה שנים כיבד הבעש"ט את הגאון בעל מאיר נתיבים ומסר לו הסדור שיכתוב בסופו דפיב אחדים בדינים והנהגות המפורשים ל"ד הקבלה...

הגאון בעל מאיר נתיבים בהיותו רב אבד"ק אוסטרהא, פעם אחת ביום י"ב ניסן לפנות ערב, הלך וכרו בידו לשאוב מים שלנו למצות מצוה, ובלכתו פגע בו הרב הצדיק רב ייב"י מניד משדים דק' אוסטרהא שנסע במרכבתו וכדו בידו לשאוב מים שלנו. אמר הרב המגיד רב ייב"י להג"מ מאיר: רב הגליל מדוע אתם הולכים ברגליכם ברפש וטיט ולא תסעו כמוני במרכבה? ויען הג"מ ר"מ האבד"ק, מצוה גדולה כזו שאי אפשר לי לקיימה רק פעם אחת בשנה חביבה עלי בשעתה מאוד ולא אוכל למסרה ולתת אותה לסוסים, כשמוע הרב ייב"י הדברים הללו קפץ ממרכבתו, וילכו שניהם יחדיו.

קורותיו וקורות בניו הגאונים ז"ל, הלא המה כתובים בס' „אנשי שם“ בין רבני לבוב, ובספר „בית צדיקים“ מהגאון מו"ה צבי יחזקאל אבד"ק פלונסק שליט"א, ובס' „מוזכרת לגדולי אוסטרהא“. בשנת תק"ן התקדרו שמים בעבים, וענן ה' בסה את אור עולם המאיר לארץ בחכמתו, נפשו הטהורה שבה השמימה וגופו הקדוש ספון וטמון באוסטרהא מול קבר המהרשא"א ז"ל זי"ע ועכ"י.

באוסטרהא הי' הגאון מ"ה רוד היילפרן בן הגאון מ"ה ישראל חריף ז"ל, והבעש"ט התאכסן בביתו, ובהצוואה אשר צוה הג"מ דור לבניו צוה לחלק מעזובנו

להרב המוכיח מפולנאה (המוזכר הרבה פעמים בס' תולדות יעקב יוסף בשם ר' לייב מוכיח ז"ל, ולהרב המגיד ממעזריטש, ולהרב המגיד מולאטשוב. ולהרב ר' פנחס מקאריץ לכל אחד ואחד מאה וחמשים זהובים, לר' וואלף קיצעס, ולהרב המגיד מבאר לכל א' מאה זהובים, ולהרב ר' מנחם מענדל מפרעמישלאן שני מאות זהובים, ולהר' נחמן מהורידנקא ולהר' דוד חתן הרב מסטעפאן, ולהר' צבי בן הבעש"ט לכ"א מאה זהובים...

ובעת המהלוקת שהי' לו להנ"מ דוד היילפרן עם הגאון מו"ה משלם זמן ז"ל ע"ד הרבנות, בא הנ"מ דוד בקובלנא לפני הבעש"ט והוא צוה לו לעזוב הרבנות דק' אוסטרהא, וכל מה שאמר לו הבעש"ט, נתאמתו הדברים במשך הזמן כמ"א בס', "מזכרת לגדולי אוסטרהא" (ע' ק"א ק"ב).

בעת ההוא היו באוסטרהא הרב הקדוש המגיד רב ייב"י, והרה"ק מ"ה אשר צבי בעל ס' מעין החכמה, ובין מעונות אריות הללו קבע דירתו הרה"ק המפורסם מוה"ר פנחס שפירא זצ"ל, נולד בעיר שקלאב לאביו הרה"ק מוה"ר אברהם שפירא, מגזע הגה"ק בע"ס, "מגלה עמוקות" זצ"ל, ומסבת עלילה שהעלילו עליהם, ברח אביו הר' אברהם עם כל בני ביתו ובאו למדינת וואהלין והתישבו במיראפאלי, ושם נתוודע הרה"ק ר' פנחס אל הבעש"ט והי' מתלמידיו, אח"כ העתיק הר"פ דירתו לעיר קאריץ, אבל מפני דברי ריבות שעברו בינו ובין הרה"ק מו"ה שלמה מסלוצק (בע"ס דברת שלמה תלמיד הרה"ק הרבי ר' בער זצ"ל), בא הרה"ק ר' פנחס מקאריץ להעיר אוסטרהא והתישב בה, וקנה לו שם בית ושם אה למושב לו, כי ישב שם בכבוד גדול. גם הרב הגאון, חכם הכולל מ"ה אהרן שמואל ז"ל האב"ד הי' משומעי לקחו, ובספרו, "צוה הכהן" מביא הרבה דברים ששמע ממנו בזה הלשון: בשם הרב החסיד המפורסם לרבים איש אלקים קדוש מו"ה פנחס זללה"ה מקאריץ, אשר שמעתי מסויו זי"ע...

והרבנים הקדושים רב ייב"י, ורב בע"ס מעין חכמה הנ"ל, חלקו לו כבוד גדול והלכו לקבל פניו בכל רגל ורגל, ומקום תפלה קבע לו בבית הכנסת של הקצין ר' יוזף ז"ל ושמה תפסו את מנהגיו של הרה"ק ר' פנחס מקאריץ ז"ל באמירת פיוסים וסליחות ושאר מנהגים עד היום, (ראה בס', "מזכרת לגדולי אוסטרהא").

ב.

רבנו יהורא החסיד ז"ל בעל ספר חסידים הורה, כי "היות מחולל נפלאה ופועל ישועות אין צריכים להשתמש בקמיעות ובהשקעות כי אם להיות דובר אמת בלבבו, וז"ל: "כל הרובר אמת ואינו רוצה לחשוב שקר ולא לדבר שקר, אפי' רברים שיחשוב ושידבר אע"פ שלא יתכוין להם, כל מחשבותיו ודבריו יתקיימו שנאמר ותגור אומר ויקם לך" וספר חסידים סוסי" מ"ח.

ואמר עוד עצה אחרת לזה, והיא: לא יוציא אדם דבר מפיו אלא אי"כ יודע שרצון הקב"ה בדבר אז ותגור אומר ויקם לך" (ספר חסידים הוצאת מפיצי נדמים סי' הע"ר א)

א) סקוד לדברי רבנו יהורא החסיד ז"ל הנ"ל, בפכילחא פ' יתרו ואתה חחוד בכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע כח אנשי אמת כנון ר

והרה"ק מ"ה פנחס מקאריץ ז"ל, הספר חסידים לא זו מעל שלחנו והנה בו תמיד בהתלהבות, נאמרו שהס"ח שלמד בו ה"י לו בירושה מהבעש"ט ז"ל והזהיר תמיד את משמשו לשמור את הס"ח כבבת עינו מפני שהאותיות קבלו את ניצוצי אור עיניו של הבעש"ט ז"ל שהסתכל בו תמיד, וה"י אימר על דבנו יהודא החסיד מקרא זה (בראשית מ"ט) יהודא, אתה יודוך אחיך (בני ישראל) ידך (שחברה את הס"ח) בעורף אויביך, תחזיק בעורף אויביך הוא היצה"ר לכל ישלום על היצ"ט. — ישתחוו לך בני אביך, ע"י ספרך יכנעו כחות החומר המכונים בשם בני אביך וישתחוו לעומת הכחות הרוחניים שבהנשמה. לכן לקח לו ל"ק בבנין שיטת הבעש"ט, להוציא מכח אל הפועל את הכחות הרוחניים. ע"י האמצעים שהשתמשו בהם חו"ל, את דברי רבנו יהודא החסיד הנ"ל אשר גלה כחם וגבורתם של חו"ל להראות אותות ומופתים, כי כל כחם בא להם ממדת האמת שהיתה בהם ושמסרו נפשם על מדה זו, וגם הוא — הרה"ק ר' פנחס מקאריץ — מסר נפשו על מדה זו, וכה הורה לתלמידיו, ואמר להם: כשיה"י בעולם איסור שקר חמור כמו עריות בודאי יבא משיח, כי האמת הוא בבחי' רגלים קושטא קאי, וזהו שאמרו כד מטי רגלין ברגלין שהוא בבחי' אמת יצפה לרגלו של משיח. — ואמר עוד: „כשהארם נוהר מלדבר שקר לא יהי' מוטל למשכב“, „מי שאין מדבר שקר אין נגבב ממנו שום דבר...“. „כל העולם כולו נברא בהבל, ו' פעמים הבל ו' הבלים, ו' פעמים כ"ג שממנו יוצאים הבלים הוא בנימטריא אמ"ת, וזהו בחנת השופר ושופר של משיח...“.

תלמידו הרה"ק ר' רפאל בערשטער ז"ל, אשר הרה"ק ר"פ רבו אמו עליו בזה"ל: „הבעש"ט ה"י אומר כי הקב"ה יחזיק לו טובה על אשר העמיד לו תלמיד כהרה"ק בעל תולדות יעקב יוסף, ואני אומר השי"ת יחזיק לי טובה על אשר העמדת לי תלמיד כהרה"ק ר' רפאל בערשטער“. הרה"ק מ"ה רפאל ז"ל, ה"י נוהר במדת אמת עד מסירת נפש ממש, והוי עוברא:

פ"א חטא איש אחד נגד חוקי המדינה באופן שנתחייב ראשו למלכות, אך אם שני צדיקי הדור, הרה"ק ר' משה מסאווראן והרה"ק ר' רפאל מבערשטעט ישבעו כי היהודי לא חטא ולא אשם בדבר הסחורה האסורה יפטרותו לשלום; חצדיק ר' משה מסאווראן בראותו כי רעה נגד פני הנאשם ובחיו תלויים חיי אשתו וילדיו, פסק בי מקוח נפש דוחה הכל והורה היתר לעצמו לקבל עליו אותה שבתה, ואם גם יהי' איזה חשש איסור בדבר גמר הרה"ק ר' משה בלבו, מוטב לו שיאבד בגיהגום ומלכוד שיציל כמה: פשות מישראל ממיתה, אבל הרה"ק ר' רפאל שאזו

חנינא בן רוטא וחבריו, וצ"ב טרוע רוקא ר"ח בן רוטא הוא מאנשי אמת, וע"כ פשוט ר"ח בן רוטא ה"י בעל טופת ועושה נפלאות כמפורסם וכתו הגדול בנסים הנפלאות ה"י לו מכת האמת שה"י מאנשי אמת, כמ"ש בס"ח הג"ל, ובוה טובן המרדש רבת בשלח, מה תצעק אלי בתפלה אלא נוור ואני אעשה, דבר אל בני ישראל ויסעו, וצ"ב. ועפ"י מ"ש בס"ח א"ט, מ'ה תצעק אלי, ר"ח אפ"ת, וכיון שהנך אחוז במדת אפ"ת, מה תצעק אלי בתפלה, הלא יש לך כח של ותגוד אוטר ויקם לך, והבן, וכנודע מה שפי' לא יחל רבו — אז — ככל היוצא מפיו יעשה. וע' לעיל בפסוק בפאפא, מסורת אבותי ס"פ א מ"ש שם שהנאמן בעל מסורת ש"ס ז"ל, והבן.

בדרכי רבו הרה"ק ר' פנחס מקאריץ, שהעמיד את כל החסידות על יסוד של הזדככות המדות, וכל המדות תלויות על מדת האמת, הוא ברח גם מצד צ"ו של שקר, לא ה"י יכול לקבל עליו אותה שבועה, ואמר מוטב שיאבדו נפשות אחרות מישראל ולא תעקר אות אחת מן האמת.

אשת הנאשם וילדי' לא נתנו דמי לו ויפצרו בהרבי ר' רפאל ויבנו בביתו ימים רבים השכם והערב כי יורה היתר לעצמו, והוא, הרחמן הזה שלא השיב פני איש ריקם מעודו, וה"י מוכן להפקיר את נפשו ומאורו בשביל דמעה אחת מישראל, הקשיח בפעם הזאת את לבבו ולא שמע אליהם, אבל הם לא עזבו אותו ובהגיע יום האחרון שלמחרתו ה"י מועד השבועה, בכו עליו תמרורים ולא זזו מביתו כל היום.

הלילה בא והרה"ק ר' רפאל יושב בחדרו סגור ומסוגר, יודע הוא כי למחר הוא יום הדין של היהודי בעל אשה ובנים, ובידו להציל את נפש היהודי ואשתו ובניו, אמנם כן פקוח נפש רוחה הכל, וכל המקיים נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא, ורא"י לדבר הרי אותו צדיק ר' משה מסווראן הולך לישבע ובודאי יעשה כתורה, ובכן גם עליו להבין אי"ע לשבועת שקר, אך איך יעשה את הנבילה הזאת אשר כל ימיו התרחק ממנה ככסחוי קשת, הלא כל ימיו השתדל להשליך עלי' שקוצים בעיני תלמידיו, האם הוא ישבוע לשקר, יאמר את ההפך מן האמת! כמה עמל ויגע לנקות את נפשו מן השקר! מעולם לא אמר על הן הן, ועל לא לא, כבדור, מיראתו פן יתבדה, מימיו לא אמר שמעתי, ראיתי, גם על אשר שמע וראה, מיראתו פן ה"י רק בדדמי, מימיו לא לבש בגדים צבועים דמחוי כשקרא, בדעתו כי השקר הוא אבי אבות הסומאה ומקור לכל פשע, וטאת, ושהאמת הוא מקור כל קודש, יסוד כל העולם כולו, הכל הצטמצם אצלו בנקודה אחת בהאמת חיתמו של הקב"ה יסוד היסודות ועיקר העקריו, כל ימיו הפקיר נפשו בגלל האמת, ועתה הוא הולך לישבע לשקר! לא! לא יעשה התועבה הזאת, אבל הלא רמו של היהודי יה"י נדרש מידו, והאשה וילדיה...

ויתן את קולו בבכי: רבש"ע! אתה בחרתנו מכל העמים ותתן לנו אח תורתך הקדושה, ובתורתך כתוב לאמור: אל תשקרו ואתה יודע ועד איך ברחתי מן השקר ואיך מסדתי נפשי רוחי ונשמתי להאמת, ועתה כאשר זקנתי ורוב שנתי עברו עלי, הבאתני לידי נסיון, אנא ה' קח נא את נפשי ממני, קחני מן העולם השפל ואל אראה ברעתי, וכה התמוגג בבכי עד אשר נמשו יצאה בדברו.

בבוקר השכם בא המבשר לאמור כי הנאשם הודה על חטאו, כי לא חפץ שתתגלגל חובה על ידו לשני צדיקי הדור, והתלמידים מהרו לבוא לחדרו של רבם לברשו הבשורה, מצאוהו שוכב ונשמתו בגנוזי מרומים!

ג

סיטתו היתה להעמיד החסידות על שבירת המדות רעות, ואמר שמקור כל מדות רעות הוא, גאות ושקר, והתחלת ההתחלה הוא שקר, וה"י רגיל לצוח

להמתקריבים אליו בתחלת קרבנות על שני דברים: א) להתמיד בלימוד. כי שלא לדבר שקר, ואמר להם כאשר תצייתו לי לשני הרברים אזי אומר לכם מכאן ואילך. הוא הי' אומר, כי שום דבר לא הי' קשה עליו לצאת מכנו כהוציאה מן השקר, שלש עשרה שנה הי' עובד על זה, ורחפו כל עצמותיו ונתרסקו כל אבריו עד שיצא ממדת השקר, ועל מדת הכעס הי' אומר ששברה אך יאחז אותה בצלחתו לעת הצורך.

הי' רגיל להזהיר גם לקטנים שלא ידברו שקר, והי' מסביר להם גנותה של מדה זו, לפי השגת דעתם ושכלם, וצוה אותם שישינו בפהם המיד „מדבר שקר תרחק“, והרגל נעשה טבע שלא יוכלו לדבר שקר נגד רוחם וטבעם.

ומרגלא בפיו להזכיר מ"ש בשל"ה בשם חכם אחד, שהרריך את בניו שאפילו כשיעשו מעשה רע, לא יכחישו ויידו על האמת ויקבלו שכרם בער זה, והי' נותן להם מעות בשכרם, על שהודו על האמת.

ואמר: תצא הנשמה מגופו, ואל יצא דבר שקר מפיו, ועל זה צריך האדם למסור נפשו, ועיי זה ידבק א"ע בקדושה ימלא.

פעם אחת שאל אותו הרה"ק רבי נחום זצ"ל, רבי אתם מזהירים מאוד שלא לדבר שקר איך לעשות כשצריך לתוך לעשות שלום. והשיב לו כדי לעשות שלום אני אומר אמת מאוד מאוד ואני עושה שלום, והי' מזכיר רברי הכעשים ז"ל, לאמור: „מי שנכשל בדברי שקר אסור לשקר אפילו מפני דרכי שלום“. והזהיר לבניו להתפלל בכל שעה רבש"ע נחני בדרך אמת.

כן הזהיר מאוד לשבר מדת הגאות ולהחזיק במדת ענוה, להיות „אין“, ואמר על עצמו שקנה שלימות אז בעת שהי' יושב אחורי התנור ולמד... ואמר, התורה אינה אוהבת רק שפלות ולכן בימים הקדמונים היו לומדים ביושבם על הארץ. והאדם שהוא באמת „אין“, יכול להעשות עכורו נסים גדולים, כי אברהם אבינו שהלך להלחם עם המלכים לא סמך עצמו על הנסים רק הלך בחרב ובכלי זיץ כי הי' במדרגת „אין“, והקב"ה עשה לו נסים ולקח אבנים והפיל עליהם וכבש אותם, ולכן בנחום איש גם זו איתא, שלקח מעפרו של אברהם אבינו, דהיינו ממדת עפר ואמר של אברהם אע"ה שהיא מדרגת „אין“ ועל ידי זה נעשה לו נס. וכה הי' מתנהג במדת ענוה ושפלות במלבושיו, ובמנהגיו, ולא הי' רוצה כי ימתינו עליו בתפלת י"ח בהחזרת הש"ץ וכיו"ב, הי' אוהו במדת חז"ל שנהנו בענוה ושפלות ומהם שהלכו בעצמם לאיטל"ו ליקח בשר לביתם, ומהם שהלכו להמקו דם, אביי לא חלף אומנא אבבא דביתי דק הוא הלך לביתו, כן הי' נוהג הרה"ק והלך לבית הספר לגלח את ראשו ולא קראו לביתו...

אמר: מרה שחורה ועצבות נמשך מגיאות, כי מחמת גאווה חושב בלבו היתכן שיעבור עליו כך וכך, אבל העניו סובל הכל ומקבל באהבה ולא יתעצב. אמר: האדם נברא במדות רעות, ועל ידי תעניות יוכל לשבר אותן, ונכון להתענות פעם אחד בחודש, ולדעתו הקטגוריא שיש על שלומי אמוני ישראל (החסידים) הוא מפני שדחו את התעניות.

והזהיר ללמוד בספר חובת הלבבות, וברמב"ם הלכות דעות, וספר הישר לר"ת. ואגרת הרמב"ן שכתב לבנו הי' קורא בכל יום, ומאוד הי' מוקיר את סטרי הרמב"ם, ופ"א רצה בנו להשאל ספר לאיש אחד וחפש אחד איזה ספר

מפניו, ואיך כשכולעם הי' צריך להיות כי יניחו הדגים הקטנים במעי הדג הגדול' בזנבם למטה וראשם כלפי ראשו כדרך שהוא בולע את הקטנים מן הזנב תחלה, ולבסוף מוצאים תמיד את הדגים הקטנים במעי הדג הגדול ראשם למטה לצד זנבו, וזה האות כי לא יצור ויבלע את אלו שהוא דודפס לבלעם כי אם אלה המזומנים לו מן השמים הבאים לנגדו בראשם כלפי דועו לבלעם ולהתפרנס מהם. כן הראה כי הגמל אשר יאכל מעט ומזונותיו מועטים מכל בהמה, ובכל זאת חייו ארוכים יותר מכולן, בכך שקר בפי האומרים כי עיי רבוי אכילה יאריך ימים יותר וייתר.

ה) הצנע לכת עם ד"א, הזהיר לתלמידיו לבל יתראו החוצה בשעת תפלתם בעבודתם, וגם הוא הי' עומד בתפלה כעבדא קמי' מרא בלי שום תנועה א' ובלא כריעות והשתחיות, וכה התנהג ג"כ תלמידו הרה"ק סבא קדישא משפאלע ז"ל, שהרה"ק מנצסכיו זצ"ל אמר עליו, שהי' איש פלא שלא הי' נשמע ממנו תורה ותפלה ורק תהלים הי' אומר בכל עת ומבלי נשמע התיבות רק כאילו נוהם זים זים...

כה הי' הרה"ק מוהר"פ זצ"ל מקאריץ מבעלי האקספרימנטים לעשות נסיונות, להוציא את הכחות הרוחניים מכח אל הפועל, להראות נסים ונפלאות כבימי חז"ל, עיי האמצעים שהשתמשו הם בכח התורה, ובכח האמת, ובכח הענוה ושפלות, ועלתה בידו להיות פועל ישועות בקרב הארץ.

ה.

שנים אחדות קודם פטירתו, כאשר הניע ליום עשירי באלול הי' מתענה ומאריך בתפלה יותר מבשאר הימים, והי' אומר, כי „בחודש אלול צריכים

א) על אודות זה מביא בס' עשר אורות. בי שאלו להרה"ק ד"פ ז"ל למה אין קולו נשמע בתפלה ולא נראה בו שום תנועה והתלהבות? ענה להם, דעו כי עיקרה של תפלה היא הרבקות כבורא כל עולמים, ועיקרה של דבקות היא ההשמות הנשמיות שזהו ממש ביציאת נשמה מן הגוף שאמרו עיי' בנמרא (ברכות ח'). יש שהיא יוצאת כפימטורי מפי וספ, ויש שהיא יוצאת במשתל בינותא מתלבא ורי לסבין. ובס' החסידות מהרה"ג מוהר"א פרקוס ז"ל (ע' קמ"ז), מביא תשובתו באופן אחר והוא: מצינו בנפ' ברע"ק בשהי' תתפלל בוויח זו היו מוצאים אותו בוויח אחרת מרוב כריעות והשתחיות, ובן מצינו בר"א בן סרת בספ' עירובין שהי' סדינו מוטל בשוק העליון והוא דרש בשוק התחתון ולא הרגיש, מפני שהם התחילו לרמוד אחרי אשר באו לשנות נדלות ולא בסדר והדרגה מסחר מל ילדותם, ע"כ לא יכלו להשוות רוחם הקדוש עם הגוף שיהיו בשווי המסקל לפיכך כאשר התנבר עליהם הרוח נאלצו לעשות תנועות משונות להביא את הגוף ביחד עם מסקל הרוח, וע' רמ"ק מלכים ב' ד', ל"ה, וישב וילך בבית אחת הגנה ואחת הנה, כדי לכונן לבו יותר, וברלב"ג בחב. והי' הולך בבית וכוננו בתפלה, הי' נמשך לו תנועת נדליו ללכת מתנועת קול השיר התנועה. בפתולות וזה פבואר מן החוש כפי שיחשוב מחשבות התנועה נפשו ללכת כמהירות כל ע"ש, וע' בספרי, חסידים הראשונים בפתולות ריה"ה פרק ד', מ"ש בזה.

להיות מעהר יודי ולא היו מבינים למה ירמזון מליו, ואחר כמה שנים כשנפטר בירד אלול, אז הבינו דבריו שצריכין להיות „מעהר יוד“ היינו להכין את עצמו ע"י יוד אלול לעת מצוא...

בס' „מוכרת לגדולי אוסטרהא“, כותב המחבר על הרה"ק מוהר"ם מקאריץ, כדברים האלה: „הרבה סיפורים שגורים על שפתי זקני עירנו אוסטרהא אשר ספרו נפלאות ממנו, והי בעירנו בזמן אחר עם הרב המגיד רב ייב"י ז"ל ועם הרב המגיד מו"ה אשר צבי ז"ל בע"ס מעין החכמה... והניח ברכה אחריו כתי"ק בדברים העומרים ברומו של עולם, וקבלה ביד נכדיו שלא להוציא את הכתי" לזור הרפוס“.

בשנת תקנ"א הכין פעמיו לנסוע לאה"ק ת"ו, והי נוסע שואף וזרח לעה"ק ירושלים הקרושה. ומסורה בפי אנשי עירנו זקני ת"ח אשר הרב הצדיק רב ייב"י אמר, מסופק אנכי אם יובילוהו רגליו לאה"ק, ויהי כאשר בא לעיר שפטיווקא, שם יצאו מלאכי השרת לקראתו ונפטר שם ושם נגנו ארון הקודש בעשירי באלול שנת תקנ"א, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל“.

ואלה הנה תולדות הצדיק היה הרה"ק מוהר"ם זצ"ל:

(א) הרה"ק מו"ה יהורא מאיר אבר"ק שפטיווקא ז"ל.

(ב) הרה"ק מו"ה יעקב שמשון אבר"ק זאסלב ז"ל.

(ג) הרה"ק מו"ה משה אבר"ק סלאוויסא ז"ל.

(ד) הרב ר' יחזקאל נגיד וסוחר ויר"א באוסטרהא ז"ל.

(ה) בת אחת אשת הרב ר' שמואל אבר"ק קאלניבלאט ז"ל.

בניו הרבנים לרוב ענותנותם לא רצו להיות לראשי אלפי ישראל וכן בניהם אחריהם, נכדיו הצדיקים המפורסמים עסקו ביסוד בית הרפוס המפורסם רפוס סלאוויסא, וידוע מה שאירע לנכדיו הקדושים ר' שמואל אבא ור' פנתס שפירא ז"ל, בעלי בית הרפוס שעל ידי מלשינות של משומד שהלשין עליהם, נחבשו בבית האסורים ונגזר עליהם לעבור בתווך בין שתי שורות של חילים לקבל הכאת שבטים מהחילים על גופיהם ערומים, הרב ר' שמואל אבא עבר בתווך וספר תהלים בירו וקורא בו והחילים הכו אותו בשבטים ונסל התהלים מירו עמד ונחן והגביה ספר תהלים מן הארץ, וקבלו אלף ומאה שבטים ונשאר תחובים בגופם, ובעת אשר הוציא הרופא מכשרם את עוקצי השבטים סבלו יסורים קשים וקבלו את הכל באהבה, הרופא הי' יהודי ובראותו מסירת נפשם וקבלתם את היסורים באהבה, הרהר תשובה בלבו ונשבע לשוב לדתו ולהניח תפילין בכל יום. (החסידות מוהר"א מרקוס ז"ל ע' ק"י).

פרטי המאורע ע"ד המחלוקת על אודות הדפסת ש"ס מחדש, אחר הש"ס דפוס סלאוויסא של הרבנים הנ"ל, נמצא בס' „תולדות יצחק“ תולדות הגאון ר' יצחק אלחנן אבר"ק קאוונא בפרק ט"ז ראה שם, ואכמ"ל בזה. גם בס' „חוש המשולש“ בתולדות הגאון רעקיא ז"ל, יסופר מזה ע"ש.

